

Τὸ Βῆμα

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ
"ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΤΡΙΑΟΣ,"

ΠΑΝΤΩΝ ΠΑΤΡΙΣ ΤΙΜΙΩΤΑΤΟΝ

Ἱδιοκίτης

P. ΓΑΒΑΛΑΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΠΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΣΕΒΕΣ ΑΥΤΟΥ ΠΟΙΜΝΙΟΝ

*Περὶ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τῶν νεκρῶν
καὶ τῆς συνιστωμένης βεβηλώσεως
αὐτῶν διὰ καύσεως.*

Ἀείποτε ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀπένειμε τιμὰς εἰς τοὺς προσφιλεῖς αὐτοῦ νεκροῦς. Ἡ τοιαύτη ἀγάπη πρὸς αὐτοὺς εἶνε φυσικὸν τοῦ ἀνθρώπου συναίσθημα. Ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς νεκροὺς καὶ αἱ ἀποδιδόμεναι εἰς αὐτοὺς τιμαὶ ἀποτελοῦσι καθήκον ὕψιστον ἐπιβεβλημένον τῷ ἀνθρώπῳ, ὡς ἀπορρέον ἐξ αὐτῆς τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθηματος. Ὅφειλει ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ τιμᾷ τοὺς νεκροὺς ὡς πνεύματα ἀθάνατα. Ὅφειλει οὕτως αὐτοὺς νὰ τιμᾷ, ὥστε νὰ λαμβάνῃ καὶ τὴν προσήκουσαν μέριμναν περὶ τοῦ γήϊνου καὶ θνητοῦ αὐτῶν περικαλύμματος, τοῦ ὕλικου καὶ προσκαιροῦ καὶ φθαρτοῦ σώματος, ὅτι τοῦτο ὑπῆρξεν ἐν τῷ ἐπιγείῳ τούτῳ βίῳ ἢ κατοικίᾳ τοῦ πνεύματος, τῆς αὔλου καὶ ἀθανάτου καὶ ἀνωλέθρου ψυχῆς, ὡς πιστεύει ἡ Ἐκκλησία «καὶ ἐπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς καὶ ἐγένετο ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν». καὶ ἀλλαχοῦ «οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ἡμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν»; Ἡ μεγάλη σημασία, καὶ ὁ μετ' εὐσεβείας καὶ εὐλαθείας θρησκευτικῆς ἀποδιδόμενος σεβασμὸς ὑπὸ τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα, ἀποτελεῖ διὰ τὸν χριστιανὸν τὸ ἱερώτερον τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἵνα ἀπονέμῃ εἰς τοὺς νεκροὺς τὰς προσηγούσας τιμὰς. Ἐκ τῆς ιδέας ταύτης ἡ ἱερὰ ὑμνολογία τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν καὶ ἀμωμῆτου πίστεως, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ ἕξοχος νεκρώσιμος ἀκολουθία αὐτῆς προήλθεν, ὡς προϊόντα τῶν ἐμπνευσμένων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἱερῶν ὑμνογράφων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Τὸ περιεχόμενον τῆς ἐμπνεύσεως αὐτῶν ἀνάγεται εἰς τὴν διάλυσιν τῶν νεκρῶν ἐν τῷ τάφῳ, ἐν τῇ γῇ. Ὅτι ὁ ἀποθανὼν ἐν αὐτῷ τῷ σώματι ἔζησε τὸν ἐπίγειον αὐτοῦ βίον ἐν αὐτῷ οὗτος ἐπετέλεσε τὸ ἔργον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐξεπλήρωσε τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ ἐν τῷ προσκαιρῷ τούτῳ κόσμῳ. Δι' αὐτοῦ ὑπέμεινε καὶ ἐθάστασε τὰς θλίψεις καὶ τὰ βάρη τοῦ ἐπιγείου βίου· καὶ δι' αὐτοῦ ἀπήλαυσε καὶ τὰς ἀπολαύσεις αὐτοῦ· καὶ ἐὰν ὁ ἀποθανὼν ἦτο χριστιανὸς, τότε τὸ σῶμα αὐτοῦ, ὡς εἴρηται ἐν τοῖς ἄνω, ὑπῆρξε ναὸς τοῦ ἐν

αὐτῷ πνεύματος τοῦ Θεοῦ «ὅτι γένος Θεοῦ ἐσμὲν οἱ ἄνθρωποι». Ἀπὸ τῶν πρώτων αἰώνων παρὰ τῶν χριστιανῶν ὡς τιμιώτερος καὶ σεμνότερος τρόπος τοῦ ἐνταφιασμοῦ καθιερώθη, καὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν συνείδησιν καὶ τὰ αἰσθήματα ἐπεβλήθη. Τὸ τοιοῦτον τεκμαιρόμεθα ἀσφαλῶς, εἰ καὶ οὐδαμῶς τῆς Ἁγίας Γραφῆς ρητὴν καὶ κατηγορηματικὴν ἐντολὴν ἀναγινώσκωμεν περὶ τούτου, ὅμως ὡς ἀναγκαῖον ἐπακολούθημα ἐκ τῶν θείων λόγων «γῆ εἰ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσει». Πρὸς τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἄγει ἀναμφισβητήτως, καὶ ἡ συμβολικὴ εἰκονικὴ γλῶσσα τῶν Γραφικῶν ἐκείνων χωρίων, ἐν οἷς λόγος γίνεταί περὶ θανάτου καὶ ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν «ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει» καὶ ἀλλαχοῦ ἀναγινώσκωμεν, «οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν».

Μεταξὺ δύο ἄκρων τρόπων ἀντιτιθεμένων ἀλλήλοις διὰ συσκευῆς τοῦ ἀνθρώπινου σώματος ἀνθρώπινῃ ἐπινοίᾳ καὶ τέχνῃ, ὁ τρόπος τοῦ ἐνταφιασμοῦ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας κατέχει τὸ μέσον. Ὁ εἰς τὸν τρόπον ὑπῆρξεν ἡ ταρίχευσις τῶν νεκρῶν, δι' ἧς τεχνικῇ ἀνθρώπινῃ ἐπεξεργασίᾳ σκοπεῖται ἡ διατήρησις τοῦ ἀψύχου σώματος τῶν νεκρῶν, ἐναντίον τῶν νόμων τοῦ δημιουργοῦ, τοῦ προορίσαντος τὰ νεκρὰ σῶματα τῶν ἀνθρώπων πρὸς διάλυσιν· βλέπομεν ὅτι οὕτως ὁ ἄνθρωπος πάσῃ μηχανῇ μηχανᾶται νὰ παράγῃ ὡσεὶ διὰ μαγανευμάτων καὶ φαρμακευτικῶν συσκευῶν ἐν ἀπατηλῶν φαινόμενον ζωῆς, καὶ προθυμεῖται οὕτως, ὥσπερ λείαν αὐτοῦ νὰ ἐκδιᾷσῃ τὸν θάνατον. Τὸ τοιοῦτον ἀποτελεῖ παρεκτροπὴν τοῦ Θεοῦ νόμου καὶ τῆς φύσεως. Ὁ δὲ ἕτερος τρόπος εἶνε ἡ καύσις τῶν νεκρῶν, δι' ἧς καύσεως σκοπεῖται τὸ ὅλως ἐναντίον τοῦ πρώτου, ἢ ὅσον οἶόν τε ταχίστη ἐξαφάνισις τοῦ νεκροῦ σώματος ἐκ τοῦ κόσμου· δὲν ἐπιζητεῖται ἡ διατήρησις, ἀλλ' ἡ ἐν ἀκροτάτῃ σπουδῇ καὶ μεγίστῃ βραχύτητι διὰ τεχνικῆς τοῦ ἀνθρώπου πράξεως διάλυσις. Τοῦτο εἶνε ὡσαύτως παράδοξον φαινόμενον καὶ ὅλως ἀλλότριον καὶ ἀντικείμενον τῇ ἀνθρώπινῃ φύσει καὶ ξένον. Μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἄκρων ἀντιθέσεων τὸ ἀληθές μέσον ἀποτελεῖ ἀκριβῶς ὁ τρόπος τοῦ ἐνταφιασμοῦ τῶν προσφιλῶν ἡμῶν νεκρῶν. Διότι οὕτως οὐδεμίαν μηχανευόμεθα ἢ ἐπινοοῦμεν τέχνην πρὸς διάλυσιν ἢ ἐξαφάνισιν, ἢ διατήρησιν τῶν νεκρῶν, ἀλ-

λὰ παραδίδομεν τούτους εἰς τὴν διαλύουσαν καὶ ἀποσυνθέτουσαν δύναμιν τῆς φύσεως, ἣτις ἐν ἡρεμίᾳ καὶ ἀφανείᾳ συντελεῖ ἐν τῷ ἀνθρώπινῳ σώματι τὸ ἔργον τῆς διαλύσεως καὶ ἀποσυνθέσεως ὅτι «γῆ εἰ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσει». Τὴν γνώμην ταύτην ἀποφαίνεται ὁ μέγας θεολόγος Schleiermacher. Ἄλλ' οἱ χριστιανοὶ πιστεύομεν, ὅτι ὁ θάνατος εἶνε καὶ τι πλέον καὶ ὅλως διάφορον ἢ ἀπλὴ τῆς φύσεως ἐπενέργεια, εἶνε οὗτος τῆς ἁμαρτίας ὁ κλήρος «τὰ γὰρ ὀφόνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος» λέγει ἡ Ἁγ. Γραφή. Ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ εὐλαθείᾳ νὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς διατάξεις καὶ τοὺς θεοὺς νόμους. Πρὸ τούτων ὀφείλει ἱερὸν σεβασμὸν καὶ νὰ μὴ ποιῆται χρῆσιν βιαίων τεχνικῶν πειραμάτων πρὸς διάλυσιν ἢ ἐξαφάνισιν ἢ διατήρησιν τῶν νεκρῶν, καθαπτομένων καὶ προσβαλλόντων καὶ αὐτοὺς τοὺς θεοὺς νόμους τῆς διαλύσεως, διότι οὕτω καὶ οἱ θεοὶ νόμοι καὶ αὐτοὶ οἱ νόμοι τῆς φύσεως διαστρέφονται. Καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως ἐπιβάλλεται ἡ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς γῆς διάλυσις τῶν νεκρῶν. Ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν προσφιλῶν ἡμῶν νεκρῶν ἐμπήγνυμεν τὸν σταυρὸν, ὡς τὸ ἱερώτατον σύμβολον τοῦ χριστιανοῦ, ὡς τὴν παρηγορίαν καὶ παραμυθίαν, ὡς τὴν ἐμπνευσιν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν, καὶ πρὸς ὑπόμνησιν, ὅτι ὁ θάνατος εἶνε τῆς ἁμαρτίας ὀφόνιον καὶ ὅτι ὁ ἐσταυρωμένος Χριστὸς κατεπάτησε τὴν ἁμαρτίαν καὶ κατήργησε τὸν θάνατον καὶ διὰ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ ἠνέφξε τοῖς ἀνθρώποις τὴν ὁδὸν πρὸς τοὺς οὐρανοὺς.

Ἐκ τῶν ἐξενεχθειῶν γνωμῶν περὶ καύσεως τῶν νεκρῶν ἐξηγέρθη τὰ μάλιστα ἡ χριστιανικὴ συνείδησις καὶ ἐπησθάνθη ἀληθῆ φρίκην καὶ ἀποτροπιασμὸν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἄθροοι ἐκ τοῦ ποιμνίου μου, ὅλως ὑπερεκπεπληγμένοι ἐκ τοῦ ἀκούσματος τούτου, σκανδαλισθέντες, προὐκάλεσάν με, ἵνα προβῶ εἰς καθησύχασιν τῆς οὕτω ἐξεγηγεμένης συνειδήσεως τῶν Χριστιανῶν. Ἐκ τῆς ἐξεγέρσεως ταύτης καὶ προκλήσεως εὕρισκω ὅτι αἱ διαμειφθεῖσαι γνώμαι ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν περὶ τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὅλως ἄκαιροὶ καὶ καινοφανεῖς, καὶ ὅτι ἡ ἐπίσημος σύστασις αὐτῶν μάλιστα ὡς ὅλως ἀλόγιστος καὶ ἀξιοκατάκριτος. Τοιαύτης φύσεως ζητήματα συζητούμενα ἐν ἄλλοις λαοῖς ἴσως παρ' ἡμῖν δεόν νὰ θεωρῶνται ὡς οὐτοπία ἀνθρώπων ἐπιλαμβανόμενων ξένων καὶ ἀλλοτριῶν αὐτοῖς καὶ μόνον πρὸς βλάβην καὶ ζημίαν ἡθικὴν τοῦ λαοῦ. Οἱ τοιοῦτοι λησμονοῦσι παντάπασιν ὅτι οἱ λαοὶ ἔχουσι γνωρίσματα προϊόντα τῆς ἔθνικῆς αὐτῶν συνειδήσεως καὶ βαθύτατα

εις την καρδιαν αυτων αναποτετυπωμένα και ότι δια τοιούτων καινοφανειών γίνονται πρόξενοι ανυπολογίστου εθνικής βλάβης οι τοιοῦτοι πιστεύοντες, ότι δύναται ο ένταφιασμός των νεκρών να αντικατασταθῆ διὰ τῆς καύσεως καὶ μάλιστα ἐν τῇ Ἑλληνικῇ λαῶ, ἀπατώνται δαινήν ἀπάτην καὶ Ἀρκαδίην αἰτοῦνται. Τότε ἀναντιρρήτως δυνάμεθα νὰ διδῶμεν εἰς τὰς γνώμας αὐτῶν πρόωρον νεωτερισμὸν ἐθνικῶν ἰδεῶν. Προφανῶς δὲ δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, ὅτι τοῖς συνηγόροις τῶν τοιούτων καινοφανῶν γνώμων ἔλλείπουν πάσαι αἱ θρησκευτικαὶ προϋποθέσεις. Οὗτοι οἶονται τὸν θάνατον ὡς ἀπλήν ἐνέργειαν τῆς φύσεως καὶ οὕτως ἀποφαινόμενοι ἐπερείδονται μόνον ἐπὶ λόγων ὑγεινῶν ὀφλισκάνοντες καὶ ἐν τούτῳ ἄγνοιαν, ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζητήσεις ἐν τοῖς προηγμένοις ἐπὶ πολιτισμῷ καὶ ἀναπτύξει λαοῖς ἔσχον ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι οἱ οὕτω προβαλλόμενοι λόγοι ὑγείας δὲν εἶνε ἄξιοι μεγάλης σπουδαιότητος. Ἀποφαινόμεθα ἐκ τῶν προτέρων διαρρήδην, λέγει μέγας θεολόγος, ὅτι ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία οὐδέποτε ἐπ' οὐδενὶ θὰ ἐπέτρεπε τὴν καύσιν τῶν νεκρῶν καὶ ἐπὶ τῇ προϋποθέσει μάλιστα, ὅτι πολιτεία ἀπαρνησάμενη τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν θὰ ἀπεδέχοντο ταύτην. Δὲν δύναται ἡ Ἐκκλησία νὰ καίῃ τοὺς προσφιλεῖς αὐτῆς νεκροὺς καὶ τὴν ἀπ' αἰῶνων ταύτην χρῆσιν τοῦ ένταφιασμοῦ τῶν νεκρῶν νὰ καταργήσῃ καὶ νὰ ἀποδεχθῆ τὴν διὰ τοῦ πυρὸς καύσιν αὐτῶν. Δὲν δύναται ἡ Ἐκκλησία, λέγει ὁ αὐτὸς πολὺς θεολόγος, τὴν ἀρχαίαν καὶ ἄξιαν παντὸς σεβασμοῦ παράδοσιν αὐτῆς νὰ αντικαταστήσῃ διὰ τῆς καύσεως, χωρὶς ἐν ταύτῳ νὰ παραδώσῃ εἰς τὸ αὐτὸ πῦρ καὶ ἅπασαν τὴν ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ γνωστὴν εἰκονικὴν αὐτῆς γλώσσαν περὶ θανάτου καθόλου καὶ ἀναστάσεως, δι' ἧς ὑπαινίσσεται καὶ ἐπιβάλλεται ἀναμφισδητήτως ὁ ένταφιασμός τῶν νεκρῶν. Ἡ Ἐκκλησία τότε ὀφείλει νέαν συμβολικὴν γλώσσαν νὰ δημιουργήσῃ οἰκαιοποιουμένη ὡς ἐν παραδείγματι τὸ μυθῶδες ἱερὸν πτηνὸν «ὁ Φοῖνιξ» ἐκ τῆς μυθολογίας τῶν ἐθνικῶν, ὡς μίαν παράστασιν τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ, ὡς συμβολικὴν εἰκόνα τῆς αἰωνίου ἀνανεώσεως ὡς ἐκεῖνο ἀνεγεννάτο ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκ τῆς τέφρας καὶ διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεως κατενίκα τὸν θάνατον. Ἡ Ἐκκλησία θέλει ἐμμεῖναι εἰς τὸν ἀρχαῖον αὐτῆς τρόπον, ὡς ἔχοντα αὐτὴν τὴν ἀρχὴν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς θρησκείας Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων.

Ἡ Ἐκκλησία τὰς ἐν τῇ Ἀγ. Γραφῇ ὑπαινισσομένας καὶ εἰκονικὰς φράσεις περὶ τῶν ἐπιγείων καὶ τῶν οὐρανίων δὲν δύναται νὰ ἐγκαταλίπη, ὡς θεμελιώδεις γνώμας αὐτῆς. Τὸ τοιοῦτον εἶνέ τι ὅλως ἀδύνατον. Πᾶσα προβαλλομένη περὶ τούτου γνώμη ἢ δημιουργία νέας εἰκονικῆς γλώσσης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἤθελε σημαίνει αὐτὸ τοῦτο αὐτόχρημ' ἀσεβῆ καὶ παράλογον ἀπαίτησιν. Τὸ νὰ παραδίδωμεν τοὺς προσφιλεῖς ἡμῶν νεκροὺς εἰς τὸ πῦρ σημαίνει ἀνόσιον προσβολὴν τῆς χριστιανικῆς συνειδήσεως καὶ αὐτοῦ τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθημάτος τοῦ ἀνθρώπου.

† Ὁ Ἐπίσκοπος Σύρον, Τήρον καὶ Ἀνδρου **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ.**

Ποῖαι αἱ σχέσεις τῶν Δημάρχων πρὸς τὰ ἀδελφάτα τῶν Ἀγαθοεργῶν καταστημάτων καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων τῶν ἱερῶν Ναῶν.

Κατὰ τὸν ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1833 περὶ συστάσεως τῶν Δήμων Νόμον (ἀρθρ. 15 § γ'. 20 § 2 114 καὶ 116) τὰ ἐν τοῖς Δήμοις τοῦ Βασιλείου ὑπάρχοντα ἀγαθοεργὰ καταστήματα καὶ οἱ ἐνοριακοὶ ναοὶ

καίτοι ἡ παρουσία αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὴν ὀλομέλειαν τῶν Δημοτῶν, οὐχὶ δὲ τὸν Δήμον ὡς τοιοῦτον, καὶ ἡ οἰκονομικὴ αὐτῶν διαχείρισις ἐνεργεῖται ὑπὸ τὸν ἐλεγχον τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου (Δήμοτ. Νομ. 15 § γ'.) θεωροῦνται καὶ εἶναι **αὐτοτελῆ** νομικὰ πρόσωπα, ἔχοντα ἰδίους πόρους, ἰδίαν περιουσίαν καὶ διοικοῦνται, κατὰ τὸ συλλογικὸν σύστημα, ὑπὸ συμβουλίων **Ἀδελφάτων** δι' ἐκεῖνα καὶ **Ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων** διὰ τούτους καλουμένων καὶ ἔχοντων πρὸς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, μόνον ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῶν ὑπ' αὐτῶν διοικουμένων ἱερῶν Ναῶν ἢ ἀγαθοεργῶν καταστημάτων, τὴν αὐτὴν σχέσιν ἢ πρὸς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἔχει ὁ Δήμαρχος ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς Δημοτικῆς περιουσίας, ἢ μόνη δὲ σχέσις αὐτῶν πρὸς τὴν ἐκτελεστικὴν τοῦ Δήμου ἀρχὴν εἶναι, ὅτι ὁ Δήμαρχος θεωρεῖται αὐτοδικαίως μέλος καὶ πρόεδρος τῶν συμβουλίων τούτων, μίαν ψήφον ὡς καὶ τὰ λοιπὰ μέλη ἔχον, ἐν δ' ἰσοψηφίᾳ τὴν νικῶσαν, καὶ μετὰ τοῦ δικαιώματος τοῦ συγκαλεῖν αὐτὰ εἰς συνεδρίαν καὶ τοῦ ἐκπροσωπεῖν αὐτὰ ἐνώπιον τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Κατὰ ταῦτα, τὰ Ἀδελφάτα τῶν ἀγαθοεργῶν καταστημάτων καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ τῶν ἱερῶν ναῶν συμβούλια εἰσὶν ἀρχαὶ αὐτοτελεῖς, ἀνεξάρτητοι, εἰς οὐδεμίαν σχέσιν ὑπαλληλίας εὐρισκόμενα πρὸς τὴν ἐκτελεστικὴν τοῦ Δήμου ἀρχὴν, ἥτις δὲν δικαιούται συνεπῶς ν' ἀπευθύνῃ πρὸς αὐτὰς διαταγὰς ἢ ὁδηγίας ἢ ν' ἀλληλογραφῆ πρὸς αὐτὰς ἄλλως ἢ ὡς πρὸς ἰσοτίμους αὐτοτελεῖς καὶ ἀνεξαρτήτους ἀρχὰς, ἀκόμη καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ἐπρόκειτο νὰ γνωρίσῃ ἢ ἀνακοινώσῃ εἰς αὐτὰς ἀποφάσεις τοῦ Δημοτικοῦ συμβουλίου εἰς αὐτὰς ἀφορῶσας.

Παρὰ τὰ παγκοίως ὁμῶς γνωστὰ ταῦτα παντὶ ἔστω καὶ ἄκριτος δακτύλοις ἀφαμένῃ τῆς Δημοτικῆς ἡμῶν νομοθεσίας καὶ τῆς διοικητικῆς τῶν Δήμων ὑπηρεσίας, ὁ κύριος Δήμαρχος Ἐρμουπόλεως, μετὰ τὰς ἐσχάτως δημοσιευθεῖσας ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου ἡμῶν ἐγκυκλίους ὁδηγίας πρὸς τοὺς ἐνορίτας τῶν ἐξ ἐνοριῶν εἰς ἅς, συμφώνως τῷ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου περὶ ἐνοριῶν ἐκδοθέντι Β. Διατάγματι, διηρέθη ὁ Δήμος Ἐρμουπόλεως ἀπηύθυνε χαριστάτην καὶ ὅλως πρωτότυπον διαταγὴν πρὸς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια τῶν διαφόρων ἐνοριακῶν ναῶν ἔχουσαν οὕτω :

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ

Πρὸς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ . . . . .

Παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ἵνα ἀπὸ τοῦδε προβῆτε εἰς τὴν σύνταξιν καταλόγου περιέχοντος τὰς εἰκόνας, σκευὴ, ἀφιερώματα, βιβλία, στολὰς καὶ ἀκίνητον περιουσίαν, ὡς καὶ τὰ χρέη τοῦ ὑφ' ὑμᾶς ἱεροῦ Ναοῦ, μετ' ἀκριβοῦς σημειώσεως τοῦ βάρους ἐκάστου, τῆς ἀξίας καὶ τοῦ εἶδους τῆς ὕλης ἐξ ἧς ἔχει κατασκευασθῆ. Τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τούτου, ὑποβλητέου ἡμῖν ἐντὸς δεκαπενθημέρου, ἀπεκδεχόμεθα λεπτομεροτάτην καὶ ἐξηκριβωμένην ὑπὸ ἰδίαν ὑμῶν καὶ προσωπικὴν εὐθύνην. Συγχρόνως παραγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα εἰς τὴν παράδοσιν πρὸς τὸ διάδοχον ἐκκλησιαστικὸν συμβούλιον προβῆτε διὰ πρωτοκόλλου, συντακτέου εἰς τετραπλοῦν καὶ λεπτομεροῦς, ὧν ἐν μὲν θὰ ὑποβληθῆ τῇ Σ. Νομαρχίᾳ, ἕτερον θὰ κρατηθῆ ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Δήμου, τὸ τρίτον θὰ κρατησῆτε ὑμεῖς καὶ τὸ τέταρτον θὰ παραδώσῃτε εἰς τοὺς διαδόχους σας.

Τὴν ἐπέλεον τῶν παραγγελλομένων συνιστώμεν ὅσον οἶον τε εἶναι ἀκριβῆ, πρὸς ἀποφυγὴν εὐθυνῶν. Γνωρίζομεν δ' ὑμῖν ὅτι τὴν ὑμετέραν προεδρείαν ἀνεθέσαμεν τῷ παρόντι κ. . . . .

Ὁ Δήμαρχος
 Ν. ΠΑΠΠΑΔΑΜ

Παρερχόμενοι τὴν ἐπάρκειαν πρὸς τὸν σκοπὸν ἐν προτίθειαι ἢ διαταγῇ, τὴν κυριολεξίαν, τὴν σαφήνειαν καὶ τ' ἄλλα γλωσσικὰ καὶ συντακτικὰ χαρίσματα τοῦ ἐγγράφου τούτου, πρὸς δὲ τὸ ὅτι, ἂν ὁ Νόμος ἐλειτούργει, αἱ ζητούμεναι πληροφορίαι καὶ οἱ πίνακες τῆς περιουσίας τῶν ἐνοριακῶν ναῶν ἔδει νὰ εὐρίσκωνται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῷ διαχειριζομένῳ τὴν περιουσίαν τῶν ἱερῶν Ναῶν δημοτικῷ εἰσπράκτορι, περιοριζόμεθα νὰ ἐρωτήσωμεν μόνον : α'. Πόθεν ἦντλησε τὸ δικαίωμα ὁ κ. Δήμαρχος ν' ἀπευθύνῃ διαταγὰς πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια τῶν ἱερῶν ναῶν, πρὸς τὰ ὁποῖα μόνον ὡς μέλος ἠδύνατο νὰ ὑποβάλλῃ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ γνώμας, ἅς τὰ ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια, κυριαρχικῶς κρίνοντα, ἠδύνατο νὰ ἀποδεχθῶσιν ἢ ἀπορρίψωσιν, ἀφοῦ οὐδαμοῦ τῶν Νόμων ἀναγράφεται τοιοῦτον δικαίωμα τῆς ἐκτελεστικῆς τοῦ Δήμου ἀρχῆς; β'. Πῶς ἐπέτρεψεν ἑαυτῷ ν' ἀναμιχθῆ εἰς τὰ περιουσιακὰ ζητήματα τῶν ἱερῶν ναῶν, ἐνῶ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα ὁ Νόμος ἀπένειμε μόνον εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ἐν δὲ τῇ ὡς ἄνω διαταγῇ τοῦ δὲν ἀναφέρει οὐδεμίαν πρᾶξιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐξουσιοδοτοῦσαν αὐτὸν πρὸς τοῦτο; γ'. Ἀπὸ ποῖαν διάταξιν τῶν Νόμων ἦντλησε τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν προέδρους τῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων; Δὲν τὸν ἐδίδαξε μέχρι τοῦδε κανεῖς, ὅτι ὁ σαναφασονισμὸς εἰς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα ἀποτελεῖ ἐκάστοτε παράπτωμα τιμωρούμενον πειθαρχικῶς εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ὅπου ἐκάστη ἐκφρασις ζυγίζεται καὶ διατυπῶνται σύμφωνα πρὸς τὰς ἐκφράσεις τῶν οἰκειῶν Νόμων;

Ὁ Νόμος ἐπιτρέπει αὐτῷ ν' ἀναθέτῃ ἐκάστοτε εἰς τοὺς παρέδρους μέρος τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀνατεθειμένων αὐτῷ καθηκόντων, αὐτὸς δὲ, ὁ Νόμος πρόεδρος τῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων, δὲν δικαιούται νὰ διορίσῃ ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ πρόεδρον ἀλλὰ μόνον ἀναπληρωτὴν τοῦ διαρκῆ ἢ προσωρινὸν ἐν ταῖς συνεδρίαις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων, δηλουμένου ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῶν συνεδριῶν, ὅτι ἀναπληροῖ τὸν Δήμαρχον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον καὶ ὅχι ὅτι ὁ ἀναπληρωτῆς οὗτος διορίσθη ὑπὸ τοῦ Δημάρχου καὶ παρίσταται ὡς πρόεδρος.

Ἄλλ' αὐτὰ βλέπετε εἶναι ἐκ τῶν λεπτομερειῶν ἐκεῖνων ἅς παραβλέπει ὁ σαναφασονισμὸς καὶ ὁ ἐξ ὑπογυίου σχηματισμὸς ὑπηρεσιῶν, αἵτινες ἄγρουν ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἐκδοσιν διαταγῶν ὁμοίων πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀπευθυνθεῖσαν πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια τῶν διαφόρων ἱερῶν Ναῶν, τὰ ὁποῖα μόνον ἐξ ἀβρότητας ἐνδεχόμενον ν' ἀπαντήσωσιν εἰς αὐτὴν, διότι ἄλλως οὐδεμίαν ἔχουσιν ὑποχρέωσιν νὰ τὴν λάβωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ πρὸς ἣν φυσικῶς οὐδόλως θὰ συμμορφωθῶσι, ἀκριούμενα μόνον, κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς περιουσίας τῶν ἱερῶν ναῶν πρὸς τὰ ἐκλεχθησόμενα ὑπὸ τῶν ἐνοριτῶν νέα ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια, νὰ λάβωσι πᾶν μέτρον, κρινόμενον παρ' αὐτῶν προσήκον, πρὸς περιφρούρησιν τῶν εὐθυνῶν των καὶ προστασίαν καὶ συντήρησιν τῆς ἐνοριακῆς περιουσίας.

Ἡ ΕΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΝ ΣΥΓΩ ΦΥΛΑΚΩΝ

Ἡ χάριν τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατουμένων φιλανθρωπικὴ ἐπιτροπὴ μετὰ τὴν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 53 τῆς 28 Ἰανουαρίου ε. ε. φύλλον μας δημοσιεύσιν τῆς λογοδοσίας τῆς ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν εἰσπραχθέντων χρηματικῶν ποσῶν ὑπὲρ τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς κρα-

τουμένων, προβαίνει ήδη εις συμπληρω-
τικήν τοιαύτην ως προς τὸ ἀπομείναν
τότε ἀποθεματικὸν ἐκ δραχμῶν 347,25
τὸ χρησιμοποιηθὲν κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ
Ἁγίου Πάσχα κατὰ τὸν ἀκόλουθον
τρόπον.

**Κατάλογος δαπανηθέντων
ἐπὶ τῶν κρατουμένων.**

Δι' ἀγορὰν κρέατος ἡκάδων 80 πρ. 2.20 (ἐκ τῶν ἐράνων)	Δρ. 128.—
Δι' ἀγορὰν τυροῦ ἡκάδ. 12	» 26.20
» » 726 ὠν	» 50.80
» » καπνοῦ 76 πακ. »	» 30.80
Διὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν καὶ μετὰβασιν τῶν μελῶν τῆς Ἐφορίας εἰς τὰς φυ- λακὰς πρὸς διανομήν	» 14.—
	Δρ. 249.80
Εἰς δικαστικὰ ἔξοδα 2 προ- σωποκρατουμένων ἀπολυ- θέντων	» 90.—
	Δρ. 339.80
Ἀπομείναν ἀποθεματικὸν	» 7.45
Τὸ ὅλον	Δρ. 347.25
Ὁ Νομάρχης Ὁ Προεδρεύων Ὁ Εἰσαγγελεὺς Θ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Γ. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ	

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Ἡ οἰκογένεια Σπουργίτη, μὴ δυνα-
μένη νὰ εὐχαριστήσῃ ἰδίᾳ ἕκαστον τῶν
συμμετασχόντων εἰς τὴν πλήξασαν αὐτὴν
συμφορὰν, ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας τῆς
καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν Σύρον,
ἧτις ἔδειξε τόσα δείγματα συμπλαθείας.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

**Ἐφηρμοσμένη ἐν τῇ Βιομηχανίᾳ,
τῇ Τέχνῃ καὶ τῷ Ἐμπορίῳ.**

ἦ τ ο ι

Ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ ἐν τῇ ἐνταῦθα Δη-
μοσίᾳ Ἐμπορικῇ Σχολῇ διδασκομένου
μαθήματος τῆς **Ἐμπορευματολογίας**
ὑπὸ τοῦ διδάκτορος τῶν Φυσικῶν Ἐπι-
στημῶν καθηγητοῦ κ. ΓΑΒΡΙΗΛ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.

Ὡς καὶ ἐν τῇ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δι-
λέξει ἡμῶν (γενομένη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἐνταῦ-
θα συνδέσμου ἢ «Ἀλληλοβοήθεια»), περὶ τοῦ
«Τίς πρέπει εἰς τὸ μέλλον νὰ εἶνε πρὸ ἡμῶν,
κατὰ τὸ πλεῖστον, ἢ Μέση Ἐκπαίδευσις καὶ
τίνα τὰ μέσα πρὸς ἐπίτευξιν αὐτῶν» δημο-
σιευθεῖσθαι καὶ διὰ τῆς ἐφημερίδος «Ἀπόλλων»
ἐν τοῖς φύλλοις τῶν 1ης 9ης καὶ 15 Ἰουλίου
καὶ ἐν τοῖς 94ω 95ω 96ω καὶ 97ω τοῦ πε-
ριοδικοῦ «Χριστιανικὸς Κόσμος» ὡς λέγω, καὶ
κατὰ τὴν διάλεξιν ἐκείνην εἶπον ὅτι κα-
θῆκον ἡμῶν θεωροῦμεν τὸ νὰ μεταλαμπαδεύω-
μεν εἰς τὸ κοινὸν γνώσεις ἐπὶ θεμάτων ἀπασχο-
λούντων τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, θεμάτων
ἐπιστημονικῶν ἅμα καὶ πρακτικῶν, ἐρχόμεθα
ἤδη ἀπὸ τοῦ δημοσιογραφικοῦ τούτου βήματος νὰ
φρονῶμεν συνεπεῖς εἰς τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην, νὰ
ἀρχίσωμεν ἀπὸ τῆς σήμερον γράφοντες ἐν ταῖς
εὐγενῶς παραχωρηθείσασιν ἡμῖν στήλαις τῆς
ἀνά χειρὰς ἐφημερίδος, τῆς τὴν ἀξιοτιμὸν διεύθυν-
σιν θερμῶς εὐχαριστοῦμεν, σειρὰν βιομηχανικῶν
ἄρθρων ἐκ τῆς Χημείας τῆς ἐφηρμοσμένης εἰς
τὴν μικρὰν καὶ μεγάλην βιομηχανίαν, εἰς τὰς
τέχνας καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον.

Ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῖς θὰ προσπαθήσωμεν
ἵνα τὸ λεκτικὸν εἶνε ἀπογεγυμνωμένον τῆς
βραδείας, διὰ τοὺς πολλοὺς, ἐπιστημονικῆς αὐ-
τοῦ περιβολῆς, ὅπως καταστῶσιν αἱ ἐκ τού-
των γνώσεις ἀντιληπταὶ τοῖς πᾶσι καὶ κτήμα
οὐ μόνον τῶν μεμρφωμένων ἐκ τῶν ἀναγνω-
στῶν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ μὴ τοιούτου κό-
σμου, τοῦ λαοῦ, καὶ ἐκείνου, ὅστις οὐδεμίαν
θὰ εἶχε γνώσιν σχετικὴν πρὸς τὰς περιγραφε-
θησομένους βιομηχανίας. Διότι οὕτω φρονοῦμεν
ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ μεταλαμπαδεύσωμεν καὶ
ἐκλαϊκεύσωμεν τὰς ἐκ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν
πλουτοπαραγωγούς γνώσεις, γενομένοι ὄντως
ὠφέλιμοι ἀπὸ πνευματικῆς τε καὶ πρακτικῆς
ἀπόψεως πρὸς τὸ εὐγενές καὶ φιλομαθές κοινόν

τῶν ἀναγνωστῶν, οἵτινες ἤθελον προζενήσθαι
ἡμῖν τὴν εὐχαρίστησιν, ὅπως ἐπικοινωνήσωμεν
οὕτω μετ' αὐτῶν πνευματικῶς.

Ἐπειδὴ πάσα βιομηχανία δὲν εἶνε ἄλλοτι
ἢ ἐφαρμογὴ τῶν ἐκ τῆς Χημείας καὶ τῆς Φυσι-
κῆς ἐξαγομένων πορισμάτων, διὰ τοῦτο πρὶν ἢ
ἐπιληφθῶμεν περιγραφῆς τίνος ἐκ τῶν βιομη-
χανικῶν, ἀναγκαῖον θεωροῦμεν νὰ προτάξωμεν
ἐνταῦθα ἀπαρακίτους τινὰς προκταρτικὰς
γνώσεις πρὸς ἐξήγησιν τῶν Ἐπιστημῶν τούτων.

Ἡ Χημεία εἶνε μίξ ἐκ τῶν Φυσικῶν Ἐπι-
στημῶν. Φυσικὰ δ' Ἐπιστήματα καλοῦμεν τὰς
πραγματευόμενης περὶ τῆς Φύσεως. Φύσιν δὲ
λέγοντες ἐννοοῦμεν τὸ σύνολον τῶν περὶ ἡμᾶς
δημιουργημάτων, (ζῶων, φυτῶν καὶ ὄρυκτων)
καὶ τῶν μεταβλητῶν, αἵτινες συμβαίνουσιν ἐπ'
αὐτῶν. Καὶ τὰ μὲν δημιουργήματα, τούτέστι
τὰ σώματα ἐκεῖνα, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐθέλη
τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος πρὸς κατασκευὴν,
καλοῦμεν φυσικὰ σώματα, τὰς δὲ μεταβολὰς,
αἵτινες συμβαίνουσιν ἐπ' αὐτῶν, ὡς ὑποπι-
πτούσας εἰς τὰς αἰσθήσεις ἡμῶν (φαινομένης)
καλοῦμεν φαινόμενα. Τὰ φυσικὰ σώματα ἔχου-
σιν οὐ μόνον σχῆμα (ὡς τὰ γεωμετρικὰ), ἀλλὰ
καὶ περιεχόμενον τὸ περιεχόμενον αὐτῶν τοῦ-
το, ὅπερ κατέχει πάντοτε χῶρον (τόπον, διά-
στημα), καλοῦμεν ὕλην τῶν σωμάτων. Ἡ ὕλη
κῆτη ἐπιφέρει καὶ προκαλεῖ τὰς ιδιότητας αὐ-
τῶν, ἡτοὶ τοὺς τρόπους, κατὰ τοὺς ὁποίους
τὰ σώματα ὑποπίπτουσιν εἰς τὰς αἰσθήσεις
ἡμῶν καὶ παράγονται ἐν τῷ ἐγχερῶντι αἱ ἐν-
τυπώσεις δι' ὧν γίνεται ἡμῖν ἀντιληπτὴ ἢ
ὑπερξὺς αὐτῶν ἡβὰς μέρος ὕλης, μικρὸν μέγεθος
καὶ τοῦ ἀπείρου ἐλάχιστου ἢ μέγχι μέγχι τοῦ
πυκνωθέντος εἶνε πεπερασμένον (ἔχει πέρατα,
ἄκρον) καὶ κλειεῖται ὁλικὸν σῶμα ἢ ἀπλῶς
σῶμα. Ἐκαστον δὲ σῶμα ἔχει ὁρισμένους καὶ
πάντοτε τὰς αὐτὰς ιδιότητας, διαφόρους τῶν
ιδιοτήτων ἄλλου σώματος. Ἐκ τούτου συνά-
γομεν, ὅτι, ἐν δύο σώματι (ὑπὸ τὰς αὐτὰς συν-
θήκας καὶ καταστάσεις εὐρισκόμενα) παρουσιάζ-
ουσι τὰς αὐτὰς ιδιότητας, ταῦτα τὰ δύο σώ-
ματα ἀποτελοῦνται ἐκ τῆς αὐτῆς οὐσίας (ὕ-
λης), εἶνε ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σῶμα. Πολλάκις
ἀπατάται τις, νομίζων σῶμα τι ἀπλοῦν,
ἐνῶ εἶνε σύνθετον, ὡς, λόγου χάριν, ὁ ἀήρ,
τὸ ὕδωρ, τὸ μάρμαρον. Διὰ μεθόδων, τρό-
πων ἐπιστημονικῶν (χημικῶν), εὐρίσκουεν τὰ
συστατικὰ τῶν σωμάτων ἢ μέθοδος αὕτη κα-
λεῖται χημικὴ ἀνάλυσις. Ἐπίσης διὰ χημικῶν
μεθόδων δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν σῶμα τι
συνιστάμενον ἐκ δύο ἢ περισσοτέρων συστατι-
κῶν ἢ μέθοδος τότε καλεῖται χημικὴ σύνθε-
σις καὶ τὸ σχηματισθὲν σῶμα χημικὴ ἔνωσις.
Εἶνε λοιπὸν φανερὸν ἐκ τούτων, ὅτι πάντα τὰ
ἐν τῷ σύμπαντι εὐρισκόμενα σώματα δυνάμεθα
νὰ διακρίσωμεν εἰς δύο κατηγορίας εἰς σώμα-
τα ἀπλᾶ καὶ εἰς σώματα σύνθετα. Καὶ ἀπλοῦν
μὲν σῶμα ὀρίζομεν ὅτι εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον
δι' οὐδένου τρόπου δυνάμεθα νὰ ἀναλύσωμεν εἰς
ἄλλα ἀπλούστερα (ἔχοντα δηλαδή διαφόρους
ἐκείνου ιδιότητας), σύνθετον δὲ ἐκεῖνο, τὸ ὁ-
ποῖον ἀναλύεται εἰς ἄλλα ἀπλᾶ, ἔχοντα οὐ
μόνον διαφόρους ιδιότητας ἐκείνου ἀλλὰ καὶ
μεταξὺ τῶν. Διὰ τῶν ἀναλυτικῶν μεθόδων
τῆς Χημείας εὐρέθη ὅτι τοιαῦτα σώματα
ἀπλᾶ σήμερον εἶνε γνωστὰ περὶ τὰ 78. Ἐκ
τούτων καὶ ἐκ τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν εἶνε
ἐσχηματισμένη ἢ ὕλη ἀπκζαπάντων τῶν σω-
μάτων φυσικῶν ἢ τεχνητῶν. Τὰ σπουδαιότερα
ἐκ τῶν 78 τούτων σωμάτων (ἀπὸ πρακτικῆς
ἀπόψεως καὶ θεραπείας τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἄν-
θρώπου) εἶνε τὰ ἑξῆς κατ' ἀλφβητικὴν τάξιν.
**Ἄζωτον, Ἄνθραξ, Ἀντιμόνιον, Ἀργίλλιον,
Ἀργύρος, Ἀρσενικόν, Ἀσβέστιον, Βάριον, Βη-
ρόλλιον, Βισμουθιον, Βόριον, Βρώμιον, Θεῖον,
Ἰώδιον, Κάδμιον, Κάλιον, Κασσίτερος, Κοβάλ-
τιον, Λευκόχρουσος, Λίθιον, Μαγγάνιον, Μαγνή-
σιον, Μόλυβδος, Νάτριον, Νικέλιον, Ὄξυγόνον,
Ὄσμιον, Οὐράνιον, Πυρίτιον, Ράδιον, Σελή-
νιον, Σίδηρος, Σιρόνιον, Ταγγάλιον, Ὑδρο-
γυρος, Ὑδρογόγον, Φθόριον, Φωσφόρος, Χαλ-
κός, Χλώριον, Χρυσός, Χρῶμιον, Ψευδάργυρος.**
Τὰ ἀπλᾶ σώματα διαιροῦνται εἰς **Μεταλλά**
καὶ **Ἀμέταλλα** ἢ **Μεταλλοειδῆ**. Καὶ μέταλλα
λέγονται τὰ ἔχοντα στιλπνότητα, ἢ καλοῦμεν
μεταλλικὴν λάμψιν, τὰ ὁποῖα εἶνε σχετικῶν
βαρέα, ἀδιαφανῆ, ἐπιδεικτικὰ σφρηλατήσεως
καὶ ἐκτάσεως (μεταβαλλόμενα οὕτω εἰς ἐλά-
σματα καὶ σύρματα) εἶνε καλοὶ τέλος ἀγωγὸς
τῆς θερμότητος καὶ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ. Τὰ ἀμέ-

ταλλα στεροῦνται σχεδὸν πάντα τῶν ιδιοτή-
των τούτων τῶν μετάλλων ἢ τοὐλάχιστον
τινῶν ἐξ αὐτῶν, ὡς ἐπίσης δὲν ἔχουσι καὶ πάν-
τα τὰ μέταλλα πάσας τὰς, ὡς ἄνω, χαρακτη-
ριστικὰς μνησθείσας ιδιότητας. Οὕτω λ. χ.
ὁ χρυσός εἶνε διαφανὴς εἰς λεπτὰ φύλλα λαμ-
βνόμενος (σήμερον διὰ τῆς τέχνης κατα-
σκευάζονται φύλλα χρυσοῦ τῆς λεπτότητος
ὥστε 10,000 αὐτῶν ὑπεριθέμενα ἀποτελοῦσι
τὸ πάχος ἐνός χιλιοστοῦ τοῦ μέτρου! . Τὰ μέ-
ταλλα προσεῖτι ἐν καταστάσει κίνεως εὐρισκί-
μενα δὲν παρουσιάζουσι λάμψιν. Τινὰ πάλιν
τῶν ἀμετάλλων ὡς τὸ Ἰώδιον, τὸ Ἀρσενικόν
ἔχουσι μεταλλικὴν λάμψιν κλπ. Διὰ ταῦτα
καλύτερον χωρίζονται ἐπιστημονικῶς τὰ μέ-
ταλλα ἀπὸ τῶν ἀμετάλλων διὰ τῶν χημικῶν
αὐτῶν ιδιοτήτων. (*Ἐπεται συνέχεια)

ENANTION ΠΑΣΗΣ ΕΛΠΙΔΟΣ

Εἰς κτηματίας ἐν Πύργῳ (*Ἠλείας) πάσχον
πρὸ πολλοῦ ἐκ τοῦ στομάχου, ἐθεραπεύθη
χάρις εἰς τὰ Καταπότια Πινκ ἐντὸς ἡμερῶν
τινῶν.
Μεγάλην εὐχαρίστησιν μᾶς ἐπροζέντηεν ἡ
ἀνάγνωσις τῆς ἐπιστολῆς ἣν μᾶς ἀπετύθηεν ὁ
κ. Διονύσιος Πετρουντζῆς, κτηματίας ἐν Πύρ-
γῳ τῆς Ἠλείας. Οὗτος μᾶς ἔκκευε γνωστὴν
τὴν διὰ τῶν Καταποτίων Πινκ ἐπιτευχθεῖσαν
θεραπείαν τοῦ ἐκ τῆς παθήσεως τοῦ στομάχου,
ἐξ ἧς πρὸ πολλοῦ ὑπέφερε. Μᾶς εἶνε πάντοτε
εὐχαρίστον νὰ μαθηθῶμεν ὅτι ὑπάρχει εἰς
ἀσθενῆς, ὅστις δὲν ὑποφέρει πλέον χάρις εἰς τὸ
Καταπότιον Πινκ καὶ ὅτι τὰ εἰρημένα Κατα-
πότια ἐθεράπευσαν ἐκεῖ ὅπου τὰ ἄλλα φάρμα-
κα ἀπέτυχον.

Ὁ κ. Διονύσιος Πετρουντζῆς

« Ὑπέφερον ἐπὶ πολὺ χρόνον ἐκ τοῦ στομά-
χου, γράφει ὁ κ. Πετρουντζῆς. Αἱ χωνεύσεις
μου κατέστησαν τῶσον δύσκολοι, τῶσον ὀδυνη-
ροί, ὥστε δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ φάγω. Τὸ ἐ-
σπέραις ἰδίως ὑπέφερον φρικωδῶς καὶ ἐπὶ πολ-
λὰς ὥρας. Ἡσθάνομην συνεχῶς δίψαν, καύμα
εἰς τὸν στομάχον καὶ καυτιάσεις αἵτινες ἐνίοτε
κατέληγον εἰς ἐμέτους. Συνεπεῖα τῆς ἀτελοῦς
διατροφῆς μου κατέστην ἀδύνατος, ἀναμιμῶς
καὶ ἡ γενικὴ κατάστασις τῆς ὑγείας μου ἦτο
λίαν δυσάρεστος. Μετεχειρίσθην πολλὰ φάρμακα
ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος. Τοῦτο μ' ἔκαμε νὰ
πιστεύσω ὅτι ἡ πάθησίς μου κατέστη ἀνίατος.
Ἐλθὼν ἐν τέλει τὰ ὑμέτερα Καταπότια Πινκ
περὶ τῶν ὁποίων τῶς εἶχον συστάσει καὶ τὰ
ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ἀληθῶς ἐκπληκτικά.
Αἱ χωνεύσεις μου πᾶρματα ἐκαλλιτέρευσαν καὶ
ἠσθάνομην πρακτικὴν εὐεξίαν. Ἐξκολουθή-
σασι τὴν χρῆσιν αὐτῶν ἐξῆλθον τελείως.»
Τὰ Καταπότια Πινκ εἰς τὴν περίπτωσιν
ταύτην ἔδειξαν μίαν ἀάκμη φοράν τὴν δραστι-
κότητά των. Δὲν ἐτρόκειτο μόνον περὶ θερα-
πείας στομαχικῆς παθήσεως, ἀλλὰ καὶ περὶ
ισχυροποιήσεως ἐνός κατεστραμμένου ὀργάνου
συνεπεῖα μᾶς τῶσον ἐξαντλητικῆς παθή-
σεως ὡς εἶνε ἡ ἀσθενεία τοῦ στομάχου.

Πωλοῦνται εἰς τὰ κυριώτερα φαρμακεία
πρὸς δρ. 4 τὸ κυτίον ἢ δρ. 21 τὰ 6 κυτία.
Διανομὴς παρακαταθήκη εἰς τὰ ἐνταῦθα φαρμα-
κεία Π. Καρβώνη, Ν. Παπαδάκη, Δ. Ντελο-
πουλου, Γ. Λυγεράκη, καὶ Ν. Βούλγαρη.
Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι Δαμαλᾶς καὶ Σια, ἐν
Πειραιεῖ.
Ἀποφεύγετε τὰς ἀπομιμίσεις.

